

RTU studiju kurss "Šķeltņu runa un ortodontija II"**OL000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA1289
Nosaukums	Šķeltņu runa un ortodontija II
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Baiba Trinīte - Doktors, Profesors
Mācītspēks	Gundega Tomele - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 2.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes par atklātās, slēgtās un jauktās rinolālījas etioloģiju, simptomātiku, par preventīvā darba nozīmi un profesionālās kompetences robežām. Tiek apgūtas praktiskās iemaņas runas traucējumu noteikšanā, korekcijas plāna izstrādē un īstenošanā sadarbībā ar citu jomu speciālistiem, vecākiem.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: veidot izpratni par runas traucējumiem atklātās, slēgtās un jauktās rinolālījas gadījumos, praktiski apgūt runas traucējumu novērtēšanas un korekcijas metodes. Studiju kursa uzdevumi: 1. Sniegt zināšanas par runas traucējumiem atklātās, slēgtās un jauktās rinolālījas gadījumos, ārstēšanas un logopēdiskās korekcijas procesa norisi. 2. Apgūt prasmi veikt runas un valodas funkcijas izpēti, traucējumu korekciju rinolālījas gadījumos. 3. Sniegt priekšstatus par mīofunkcionālo vingrinājumu izmantošanu runas traucējumu korekcijā. 4. Apgūt prasmi lietot specifiskas korekcijas metodes atbilstoši traucējuma veidam un sadarbīties ar citu jomu speciālistiem, vecākiem.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Analizēt šķeltņu runas un slēgtās rinolālījas gadījumus, situāciju aprakstus, video piemērus – etioloģija, simptomātika, slēdziens, rehabilitācija, logopēdiskā korekcija, valodas traucējumu preventīvie pasākumi. 2. Izpētīt zinātniskās datu bāzes un atlasīt vienu publikāciju tēmas ietvarā. Sagatavot informatīvu ziņojumu un tā prezentāciju.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1.Bauska, I. (1997). Rinolālīja. LIM. 2.Bāgante, I. (2018). Deguna elpošanas funkcija un estētika bērniem ar vienpusēju caurejošu lūpas, alveolārā izauguma un aukslēju šķeltni. Promocijas darbs. RSU. 3.Knipše, G. u. c. (2020). Cilvēka anatomija. Galva. Kakls I. Latvijas Universitāte. 4.Miltiņa, I. (2008). Skolotāja logopēda darba mape. RaKa. 5.Tellis, G. M., & Manasco, M. H. (2023). Fundamentals of Anatomy and Physiology of Speech, Language, and Hearing. Plural Publishing. 6.Vallino, L. D., Ruscello, D. M., & Zajac, D. J. (2018). Cleft palate speech and resonance: An audio and video resource. Plural Publishing Inc. Papildu / Additional: 1.Apinis, P. (2001). Cilvēks: Anatomija, fizioloģija, patoloģijas pamati. Nacionālais Medicīnas apgāds. 2.Lūse, J., Miltiņa, I., & Tūbele, S. (2020). Logopēdijas terminu skaidrojošā vārdnīca. RaKa. 3.Šēnveilers, R., & Ptoks, M. (2001). Foniatrija un pedagoģiskā audioloģija. Rasa ABC. Citi informācijas avoti / Other sources of information: Raksti krājumos: Forum Logopādie, Journal of Speech, Language, and Hearing Research u. c. Interneta resursi / Internet resources: American Speech-Language-Hearing Association (ASHA). Pieejams: http://www.asha.org/ Ārsts.lv. Pieejams https://arsts.lv/ Cleftline Speech Publications. Pieejams: http://www.cleftline.org/publications/speech.htm Doctus.lv. Pieejams https://www.doctus.lv/ National Center for Biotechnology Information (NCBI). Pieejams: https://www.ncbi.nlm.nih.gov
Nepieciešamās priekšzināšanas	Pamata zināšanas cilvēka anatomijā un fizioloģijā, ģenētikā, logopēdijas ievada kursā, skaņu izrunas traucējumos un runas / valodas novērtēšanas metodēs, ortodontijā. Bērna attīstības fizioloģija un slimības Runas un dzirdes orgānu anatomija, fizioloģija un patoloģija Ievads logopēdijā un logopēdijas vēsture Skaņu izrunas traucējumi Runas un valodas novērtēšanas metodes Šķeltņu runa un ortodontija I

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs

Rinolālīja, tās veidi (atklātā, slēgtā un jauktā), etioloģija un simptomātika. Rinofonija. Runas un valodas izpēte, traucējumu korekcijas plāna izveide un īstenošana.	8	12	4	16
Miofunkcionālie vingrinājumi orofaciālo patoloģiju un runas traucējumu gadījumā. MFV teorētiskais pamatojums un lietojums. Interdisciplinārais ārstēšanas modelis.	12	12	6	18
Logopēda profesionālās kompetences robežas. Sadarbība ar citu jomu speciālistiem un vecākiem. Valodas traucējumu preventīvie pasākumi.	4	8	2	10
Kopā:	24	32	12	44

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Ir zināšanas par atklāto, slēgto un jaukto rinolālīju, to etioloģiju un simptomātiku, ārstēšanas procesa norisi un logopēda korekcijas darbu. 2. Ir izpratne par miofunkcionālo vingrinājumu lietojumu. 3. Ir izpratne par komandas darba nepieciešamību.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā, summējot pozitīvos vērtējumus un vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Vērtējumu veido dalība lekcijās un praktiskajās nodarbībās, patstāvīgo darbu izpilde, pārbaudes darbi studiju kursa laikā, sekmīgi nokārtots pārbaudījums noslēgumā.
PRASMES: 1. Prot novērtēt runas un valodas attīstību, traucējumu izpausmes atklātās, slēgtās un jauktās rinolālījas gadījumos. 2. Prot noteikt logopēda iedarbības mērķus un uzdevumus, izstrādāt korekcijas plānu un veikt traucējumu korekciju. 3. Prot sadarboties ar citu jomu speciālistiem, vecākiem.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā, summējot pozitīvos vērtējumus un vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Vērtējumu veido dalība lekcijās un praktiskajās nodarbībās, patstāvīgo darbu izpilde, pārbaudes darbi studiju kursa laikā, sekmīgi nokārtots pārbaudījums noslēgumā.
KOMPETENCE: 1. Spēj novērtēt runas un valodas attīstību, traucējumu izpausmes valējās, slēgtās un jauktās rinolālījas gadījumos. 2. Spēj sagatavot ziņojumu par novērtēšanas rezultātiem, iekļaujot novērtēšanas laikā iegūto datu analīzi un interpretāciju. 3. Spēj noteikt logopēda iedarbības mērķus un uzdevumus, izstrādāt korekcijas plānu un lietot specifiskas korekcijas metodes atbilstoši traucējuma veidam. 4. Spēj sadarboties ar citu jomu speciālistiem, vecākiem.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā, summējot pozitīvos vērtējumus un vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Vērtējumu veido dalība lekcijās un praktiskajās nodarbībās, patstāvīgo darbu izpilde, pārbaudes darbi studiju kursa laikā, sekmīgi nokārtots pārbaudījums noslēgumā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgais darbs	25
Pārbaudes darbs	25
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	2.0	12.0	12.0	0.0		*	